

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 534/2023
01.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Горана Лазаревића, због продуженог кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 4. у вези става 1. тачка 1) КЗ у вези члана 33. и 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милана Бурића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 253/22 од 17.06.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 698/23 од 29.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 01.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Лазаревића, адвоката Милана Бурића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 253/22 од 17.06.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 698/23 од 29.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 253/22 од 17.06.2022. године окривљени Горан Лазаревић оглашен је кривим због продуженог кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 4. у вези става 1. тачка 1) КЗ у вези члана 33. и 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.04.2022. године па до упућивања у завод за издржавање казне затвора. Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име имовинскоправног захтева оштећеном АА исплати износ од 218.219,00 динара, оштећеној ББ износ од 689.606,00 динара, оштећеном ВВ износ од 989.621,00 динара, оштећеном ГГ износ од 3.210.193,00 динара и оштећеном ДД износ од 365.504,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде. Преко досуђеног до траженог износа оштећени ДД упућен је да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и то трошкове паушала у износу од 5.000,00 динара, и остале трошкове о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 698/23 од 29.11.2023. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крагујевцу и браниоца окривљеног Горана Лазаревића, адвоката Милана Бурића и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу К 253/22 од 17.06.2022. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Горана Лазаревића, адвокат Милан Бурић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног Горана Лазаревића, адвокат Милан Бурић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

Као незаконите доказе бранилац означава записнике о саслушању осумњичених Горана Лазаревића и ЂЂ од 26.06.2014. године у Полицијској управи Ужице. Према наводима захтева, ни у једном од наведених записника није унето да су окривљени пре саслушања поучени о коришћењу права из члана 85. став 2. ЗКП нити да су упозорени да се изричито изјасне о томе да ли ће узети браниоце по свом избору. У вези са изнетим у захтеву са наводи да је у време саслушања окривљених у току била обустава рада адвоката-дана 25, 26. и 27.04.2014. године, у складу са одлуком Скупштине Адвокатске коморе Србије и да је ангажовање адвоката Милорада Миловановића од стране ПУ Ужице, за браниоца по службеној дужности окривљених, у директној вези са непоступањем тог органа са законском обавезом да сваког окривљеног поучи о праву да ангажује браниоца по свом избору. Пуноважна одлука надлежног органа о обустави рада адвоката и наметање наведеног адвоката од стране ПУ Ужице за браниоца по службеној дужности окривљенима, који притом поступа противно одлуци адвокатске коморе, по мишљењу браниоца, говори у прилог закључка да је окривљеном Горану Лазаревићу, који није био сагласан да наведени адвокат буде његов бранилац, повређено право на одбрану. У прилог наведеног закључка, према наводима захтева, говори и то што су наведени записници о саслушању осумњичених од 26.06.2014. године, готово идентични, унапред припремљени и преписани.

Бранилац у захтеву такође истиче да су окривљени Горан Лазаревић и ЂЂ били изложен физичкој и психичкој тортури, што адвокат Милорад Миловановић наводно није приметио иако је окривљени Горан Лазаревић на лицу имао бројне свеже повреде-отечено око и маснице. Степен повреда које су полицијски службеници нанели окривљеном Горану Лазаревићу и њихов изглед били су такви да су у притворској

јединици у Ужицу одбили да га приме у притвор, већ су га на лицу места фотографисали и послали у Хитну службу на лекарски преглед где су детаљно описане све повреде које је задобио. О наведеним повредама изјашњавао се судски вештак др Ненад Млађеновић који је утврдио да су повреде нанете дејством тупине замахнутог механичког оруђа, што су могли бити делови тела и/или чврсто механичко оруђе, али не и пад на подлогу. Сходно свему наведеном, бранилац сматра да су записници о саслушању осумњичених Горана Лазаревића и ЂЂ од 26.06.2014. године у ПУ Ужице сачињени након психичке и физичке тортуре над оба окривљена и да су признања која су тада изнели последица принуде и ускраћивања права на изабраног браниоца, па су исти морали бити издвојени из списка предмета као незаконити докази.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Лазаревића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Према правном схватању Врховног касационог суда записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца, испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15.

Из записника о саслушању осумњичених КУ 1466/13, 2116/13, 172/14, 274/14, 306/14 и 424/14 сачињеног 26.06.2014. године у ПУ Крагујевац, Одељење криминалистичке полиције Ужице, произлази да су осумњичени Горан Лазаревић и осумњичени ЂЂ, чије је саслушање у смислу члана 289. став 3. ЗКП јавни тужилац поверио полицији, поучени о правима у кривичном поступку у смислу члана 11. и 68. ЗКП, што је констатовано у записнику, да је њиховим саслушањима присуствовао бранилац по службеној дужности, адвокат Милорад Миловановић и да су обојица пристала да у предистражном поступку своје исказе дају у његовом присуству, што је такође констатовано у оба записника. Према наводима записника, осумњичени и бранилац су обавили поверљиве разговоре у трајању од 10 минута, који су надзирани само гледањем, након чега су се обојица осумњичених изјаснила да желе да изнесу своје одбране и одговарају на постављена питања. Осумњичени су на записницима изнели одбране, одговарали на постављена питања, а након читања записника, потписали записнике без икаквих примедби, као и њихов бранилац по службеној дужности, адвокат Милорад Миловановић.

Према стању у списима предмета, након саслушања у полицији, окривљени Горан Лазаревић је 28.05.2015. године ангажовао изабраног браниоца, адвоката Десимира Ђуровића, који је пуномоћје отказао на главном претресу од 23.11.2015. године, након чега је окривљеном Горану Лазаревићу 25.11.2015. године за браниоца по службеној дужности постављен адвокат Миљко Караклајић који је разрешен дужности на главном претресу од 13.11.2017. године јер је окривљени ангажовао изабраног браниоца, адвоката Милана Бурића.

Из изнетог, према налажењу Врховног суда, произилази да у наведенима записницима о саслушању осумњичених Горана Лазаревића и ЂЂ, сачињеним у

смислу члана 289. став 3. и 4. ЗКП, нису унете изричите изјаве осумњичених да ли ће узети изабране браниоце нити упозорење да ће им ако не изаберу браниоца у случају обавезне одбране, бити постављени браниоци по службеној дужности, а што је била обавеза органа поступка у смислу члана 85. став 3. ЗКП. Међутим, супротно наводима захтева, наведена чињеница не чини ове доказе апсолутно незаконитим већ суд у сваком конкретном случају процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљених испуњава стандард прописан чланом 85. став 3. ЗКП.

У конкретном случају, окривљеном Горану Лазаревићу, као и окривљеном ЂЂ, су пре давања исказа саопштена њихова права из члана 68. став 1. ЗКП и омогућено њихово коришћење, чиме је испуњена претпоставка за законито саслушање окривљених у смислу члана 85. став 2. ЗКП. Окривљени су позвани да се изјасне о својим правима, што у смислу члана 68. став 1. тачка 3) ЗКП подразумева и право да се сваки окривљени брани сам или уз стручну помоћ браниоца у складу са одредбама ЗКП, након чега су се оба окривљена изричито изјаснила да пристају да у предистражном поступку дају исказе у присуству браниоца постављеног по службеној дужности, са њим су обавили поверљиве разговоре и затим изнели одбране. Сходно томе, иако у записнику о саслушању осумњиченог Горана Лазаревића и осумњиченог ЂЂ од 26.06.2014. године нема изричите изјаве и упозорења у смислу члана 85. став 3. ЗКП, окривљени, у конкретном случају, нису ограничени у слободном избору браниоца. Ово из разлога што су оба окривљена јасно прихватила браниоца по службеној дужности, на коју чињеницу, упућује то што су окривљени након поверљивих разговора, изнели одбране у његовом присуству и то без икаквих примедби поводом његовог присуства или, у том смислу, рада органа поступка.

Врховни суд налази да претходно наведена упозорења која су дата окривљеном Горану Лазаревићу од стране органа поступка и његово изјашњење о присуству браниоца по службеној дужности, у конкретном случају, испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, па наведени записник о саслушању, супротно наводима захтева, представља законит доказ на ком се пресуда у смислу одредаба Законика о кривичном поступку може заснивати, што се односи и на окривљеног ЂЂ према којем је 25.03.2019. године кривични поступак раздвојен, а након тога решењем Основног суда у Крагујевцу К 363/19 од 13.08.2019. године обустављен услед смрти окривљеног, па се суд са садржином записника о његовом саслушању упознао применом члана 406. став 1) тачка 5) ЗКП.

Према налажењу Врховног суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Лазаревића указује да су признање окривљеног на записнику о саслушању од 26.06.2014. године, полицијски службеници изнудили поступајући супротно одредби члана 9. Законика о кривичном поступку којом је забрањено свако мучење, нечовечно поступање и изнуде.

Изнети наводи браниоца окривљеног били су предмет разматрања нижестепених судова који су утврдили да према окривљеном Горану Лазаревићу током саслушања у полицији 26.06.2014. године није примењивана било каква тортура у циљу изнуђивања признања. Ради провере и утврђивања ових околности на главном претресу у својству сведока испитани су Милорад Миловановић, који је био бранилац по службеној дужности окривљеног Горана Лазаревића, и Чедомир Јовановић, овлашћено службено лице, који су били присутни током саслушања окривљеног у полицији 26.06.2014. године, а који су међусобно сагласно оповргли наводе одбране са главног претреса да је окривљени био изложен тортури, што је, према налажењу нижестепени судова, потврђено одсуством било каквих примедби окривљеног Горана

Лазаревића и његовог браниоца, адвоката Милорад Миловановић на записнику о саслушању од 26.04.2014. године.

Поред испитивања наведених сведока, суд је наредио и вештачење медицинске документације окривљеног Горана Лазаревића, и из налаза и мишљења судског вештака др Ненада Млађеновића од 07.06.2022. године утврдио да је окривљени задобио лаку телесну повреду у виду крвних подлива испод левог ока, крвног подлива иза левог уха, крвни подлив грудњачиног предела и крвни подлив у пределу леве дојкине брадавице, крвни подлив десне слабине и крвни подлив левог препонског предела, које су нанете дејством тупине замахнутог механичког оруђа што би могло бити дејство делова тела или чврстог механичког оруђа, али не и пада на подлогу. Време настанка наведених повреда није могло бити тачно одређено, па су исте, према мишљењу вештака, могле настати како у кратком периоду, тако и у периоду од више дана пре дана када су констатоване - 26.06. и 30.06.2014. године, што је суд довео у везу са исказима сведока Милорада Миловановића и Чедомира Јовановића, одсуством примедби на спорном записнику о саслушању, ценећи при томе и само признање окривљеног Горана Лазаревића налазећи да је исто јасно, детаљно и сагласно са криминалистичко-форензичком документацијом, исказима оштећених и одбраном покојног ЂЂ.

Врховни суд налази да су нижестепени судови након детаљне оцене свих наведених околности правилно оценили да примене било какве врсте тортуре над окривљеним Гораном Лазаревићем није било, имајући при томе у виду и да је таква врста поступања полицијских службеника први пут истакнута тек на главном претресу након више од седам година од спорног саслушања и да из списка предмета произилази да против полицијских службеника који су спроводили саслушање није поднета ни дисциплинска нити кривична пријава због незаконитог поступања за које одбрана окривљеног Горана Лазаревића тврди да је постојало.

Према томе, како су нижестепени судови након спроведеног доказног поступка закључили да над окривљеним Гораном Лазаревићем није вршено нечовечно поступање, мучење нити изнуда којом би се утицало на његову слободну вољу у вези са давањем исказа приликом саслушања у полицији, а што је прихватио и овај суд, то су супротни наводи захтева браниоца, адвоката Милана Бурића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП у вези са његовом одбраном и у овом делу оцењени као неосновани.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Лазаревића, адвоката Милана Бурића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић